

2018

DEFINITIE GRONDGEBONDENHEID

Netwerk GRONDig heeft als belangenorganisatie voor de grondgebonden melkveehouderij een verantwoordelijkheid om bij te dragen aan beter en afgestemd beleid voor de grondgebonden en biologische melkveehouderij in ons land. Een robuuste en toekomstbestendige definitie van Grondgebondenheid is essentieel om allerlei interpretaties over het begrip Grondgebondenheid te voorkomen.

Het netwerk richtte in oktober 2017 Comité GRAS op om een definitie te bestendigen. Een heldere visie op het evenwicht tussen dier, gewas en grond (kringloop op bedrijfsniveau) en de samenhang met de omgeving was het uitgangspunt voor Comité GRAS. Daarnaast is de doorkijk naar de toekomst besproken. Het comité bestaat uit vertegenwoordigers van de melkveesector; milieu –en natuurorganisaties; dierenwelzijns- en overige organisaties.

1 Criteria van een robuuste definitie Grondgebondenheid zijn: de definitie moet kort en krachtig, uitvoerbaar, fraudebestendig en transparant zijn en géén ongewenste bijeffecten veroorzaken. De definitie moet inpasbaar zijn in de wet- en regelgeving en bij voorkeur zoveel mogelijk steunen op al bestaande wet- en regelgeving.

2 Doorkijk naar nabije toekomst is dat de definitie dé norm is op bedrijfsniveau. Dé weg om de melkveehouderij als geheel te kunnen verduurzamen.

Comité GRAS is overeengekomen dat:

1 DEFINITIE GRONDGEBONDENHEID

Grondgebondenheid in de melkveehouderij is te definiëren en te duiden als de relatie tussen de fosfaatproductie en de plaatsingsruimte van fosfaat op het individuele bedrijf. Bij een fosfaatproductie gelijk of kleiner dan de plaatsingsruimte van fosfaat is er sprake van grondgebondenheid. Gebaseerd op forfaitaire fosfaatexcretie van de runderen (*Meststoffenwet, tabel 6*) en de fosfaatgebruiksnormen (*plaatsingsruimte*) per hectare grond.

Met *grond* van het individuele melkveebedrijf wordt concreet bedoeld: alle gronden behorende bij het individuele melkveebedrijf binnen een straal van twintig kilometer in eigendom of pacht, die ook als zodanig staan geregistreerd in de Gecombineerde Data Inwinning (GDI). Ook zou *gebruikersgrond* binnen een straal van twintig (20) kilometer - metende vanaf de bedrijfsgebouwen van het individuele melkveebedrijf - bij het bedrijfsareaal gerekend kunnen worden als grondgebondenheid, mits daarvoor een voedergras-mestcontract (kringloop-contract) is overeengekomen en dit als zodanig in de GDI vermeld kan (gaan) worden. Eigendoms –en/of pachtgronden op grotere afstand dan twintig kilometer van het bedrijf tellen niet mee voor de grondgebondenheid (voorkomen van ongewenste mesttransporten over afstanden; slechte controleerbaarheid voer-mest kringloop)

ACHTERLIGGENDE MOTIVATIE VAN DE DEFINITIE:

De grondgebonden melkveehouderij kenmerkt zich als kringloopbedrijf door de balans tussen de hectares grond onder het bedrijf en het aantal koeien. Voldoende grond onder het bedrijf is de basis voor milieuverantwoorde melkproductie. Het is een duurzame en maatschappelijk gewenste bedrijfsvoering, waarbij dier, mest, bodem en gewas een kringloop vormen. Weidegang, weidevogel- en bodembeheer, behoud van familiebedrijven en een leefbaar platteland zijn daaraan verbonden. Deze melkveehouders produceren in samenhang met hun leefomgeving en veroorzaken geen mestoverschot of milieuproblemen. Samenvattend:

- minder risico belasting van milieu en klimaat
- minder logistiek en 'industrialisering'
- meer ruimte en mogelijkheden voor weidegang
- meer kansen voor biodiversiteit, natuur-inclusieve landbouw en behoud landschap
- basis voor maatschappelijk gewaardeerde vorm van landbouw

2 DOORKIJK NAAR NABIJE TOEKOMST IS DAT DE DEFINITIE DE NORM IS OP BEDRIJFSNIVEAU. Dé WEG OM DE MELKVEEHOUDERIJ ALS GEHEEL TE KUNNEN VERDUURZAMEN

Grondgebonden melkveehouderij, dé STIP aan de HORIZON!

De definitie van grondgebondenheid zoals geformuleerd, is leidend. Vanaf 2020 is een bedrijf wel of niet grondgebonden: heel duidelijk. Er is dan geen ruimte meer voor percentages net niet of helemaal niet grondgebonden zijn binnen de definitie. Allerlei marges of constructies vallen NIET onder het begrip grondgebondenheid.

Overheid en bedrijven hebben twee jaar de gelegenheid om zich voor te bereiden op de nieuwe situatie dat er grondgebonden en niet-grondgebonden melkveebedrijven zijn: twee sporen. Twee jaar is nodig om bepaalde wet- en regelgeving te kunnen aanpassen (bijvoorbeeld kringloop-contracten regelen in GDI). Aanscherpen en verankeren van deze definitie *grondgebondenheid* in de wet zorgt dat ook na 2020 het voor niet-grondgebonden bedrijven een enorme prikkel is om grondgebonden te worden.

Grondgebonden melkveehouderij als dé stip op de horizon.

prof.dr.ir Jan Douwe van der Ploeg, *voorzitter Comité GRAS*

Johannes Kramer, *Gedeputeerde in Friesland (in GRAS als toehoorder)*

Aldus ondertekenen de volgende comitéleden van GRAS (namens hun organisatie):

prof.dr.ir Jan Douwe van der Ploeg, *voorzitter Comité GRAS*

Baukje Jacobi, *melkveehoudster in Noord Nederland*

Gerard Stam, *melkveehouder in West Nederland*

Jacob van Emst, *melkveehouder in Oost Nederland*

Peter van Roessel, *melkveehouder in Zuid Nederland*

Sybrand Bouma, *biologisch melkveehouder*

René Cruijssen, *voorzitter coöperatie EKO Holland*
Sijas Akkerman, *directeur Milieu & Natuur federatie Noord Holland*
Hans van der Werf, *directeur Milieu & Natuur federatie Friesland*
Bart van Opzeeland, *teammanager Milieudefensie*
Cees Witkamp, *Vogelbescherming*
Foppe Nijboer, *voorzitter Netwerk GRONDig*
Teunes Jacob Slob, *voorzitter De Natuurweide*

Andere steunbetuigingen voor de definitie GRONDGEBONDENHEID

Volkert Vintges, *Gelderse Milieufederatie*
Bert van den Berg, *Dierenbescherming*
Berend Pastoor, *directeur Federatie Particulier Grondbezit*
Piet van IJzerdoorn, *voorzitter vereniging van biologisch dynamische landbouw*
Nico Minnema, *Successie Natuurzaken*

Communicatie -en contactpersoon:

Diana Saaman

T: 06 51451614

info@netwerkgrondig.nl